

Skamieniałości śladowe akantodów z wczesnego dewonu Spitsbergenu

Max Wisshak, Eden Volohonsky, and Dierk Blomeier

Acta Palaeontologica Polonica 49 (4), 2004: 629-634

Opisano i zinterpretowano skamieniałość śladową *Undichna septemsulcata* isp. nov., z osadów rzecznych oldredu dolnodewońskiej formacji Wood Bay z północnego Spitsbergen (Svalbardu). Układ delikatnych zarysowań, obejmujący nieparzystą bruzdę środkową i trzy pary bruzd bocznych, wszystkie układające się w regularne sinusoidy o jednakowej długości fali, pozwolił zrekonstruować liczbę, położenie i odstęp między płetwami. Bruzda środkowa, o stosunkowo dużej amplitudzie przypisana jest głównemu działaniu napędowemu płetwy ogonowej. Wewnętrzna para bruzd bocznych odpowiada ruchom płetw brzusznych, a zespół podwójnych bruzd o niewielkiej amplitudzie - parzystym rozwidlonym płetwom piersiowym. Układ zgodny w fazie można wyjaśnić tym, że dystans między płetwami nieparzystymi (ogonową lub odbytową) a płetwami piersiowymi odpowiadał jednej długości fali, a płetwy brzuszne były umieszczone w połowie odległości między nimi. Wywnioskowano też kierunek ruchu i sposób lokomocji ryby (o pokroju zębaczokształtnym do kosterowatego i stosownym sposobie lokomocji). Analiza taka wskazuje na akantody (być może *Diplacanthus*) jako domniemanego sprawcę śladów. Praski lub wczesnoemski (wczesny dewon) wiek tych znalezisk, na który wskazuje biostratygrafia oparta na kręgowcach i palinomorfach, oznacza, że mamy do czynienia z jednymi z najstarszych na świecie skamieniałości śladowych pozostawionych przez kręgowca.

Key words: Trace fossils, fish trails, *Undichna*, *Acanthodii*, Old Red Sandstone, Devonian, Spitsbergen, Svalbard.

Max Wisshak [wisshak@pal.uni-erlangen.de], Institute of

Palaeontology, Loewenichstr. 28, D-91054 Erlangen, Germany;

Eden Volohonsky [eden.volohonsky@uni-tuebingen.de], Institute for

Geosciences, Sigwartstr. 10, D-72074 Tübingen, Germany; Dierk Blomeier [dierk.blomeier@npolar.no], Norwegian Polar Institute, 9296 Tromsø, Norway.

